

Statystyka

Lista 2

Zadanie 1.

Wygeneruj n obserwacji z rozkładu dwumianowego $b(5, p)$.

- (a) $n = 50, p = 0.1$,
- (b) $n = 50, p = 0.3$,
- (c) $n = 50, p = 0.5$,
- (d) $n = 50, p = 0.7$,
- (e) $n = 50, p = 0.9$.

Na tej podstawie wyznacz wartość estymatora największej wiarygodności wielkości $P(X \geq 3)$, gdzie $X \sim b(5, p)$. Doświadczenie powtórz 10 000 razy. Oszacuj wariancję, błąd średniokwadratowy oraz obciążenie analizowanego estymatora. Przedyskutuj uzyskane wyniki w zależności od wyboru parametru p .

Zadanie 2.

Wygeneruj n obserwacji z rozkładu Poissona z parametrem λ .

- (a) $n = 50, \lambda = 0.5$,
- (b) $n = 50, \lambda = 1$,
- (c) $n = 50, \lambda = 2$,
- (d) $n = 50, \lambda = 5$.

Na tej podstawie wyznacz wartość estymatora największej wiarygodności wielkości $P(X = x)$, $x = 0, 1, \dots, 10$, gdzie $X \sim \pi(\lambda)$. Doświadczenie powtórz 10 000 razy. Oszacuj wariancję, błąd średniokwadratowy oraz obciążenie analizowanego estymatora. Przedyskutuj uzyskane wyniki w zależności od wyboru parametru λ .

Zadanie 3.

Liczby losowe czy pseudolosowe? Przedyskutuj wybór jednego z określeń na podstawie rozdziału 8.2.1, Koronacki i Mielniczuk (2009), str. 427-429.

Zadanie 4.

Wygeneruj n obserwacji z rozkładu beta z parametrami θ i 1.

- (a) $n = 50, \theta = 0.5$,
- (b) $n = 50, \theta = 1$,
- (c) $n = 50, \theta = 2$,
- (d) $n = 50, \theta = 5$.

Doświadczenie powtórz 10 000 razy. Na tej podstawie wyznacz wartość estymatora $\widehat{I(\theta)}$ informacji Fishera parametru θ . Wynik zapamiętaj.

Wygeneruj, niezależnie, n obserwacji z rozkładu beta z parametrami θ i 1. Wyznacz wartość estymatora największej wiarygodności parametru θ . Zdefiniuj nową zmienną $Y = \sqrt{n\widehat{I(\theta)}}(\hat{\theta} - \theta)$. Oblicz jej wartość na podstawie zaobserwowanej próby oraz zapamiętanego wcześniej wyniku.

Doświadczenie powtórz 10 000 razy. Narysuj histogram oraz wykres kwantylowo-kwantylowy. Przedyskutuj wybór liczby klas w histogramie oraz sposób wyznaczania kwantyli teoretycznych na wykresie kwantylowo-kwantylowym. Czy rozkład zmiennej losowej Y jest normalny? Odpowiedź uzasadnij.

Zadanie 5.

Wygeneruj n obserwacji z rozkładu Laplace’a z parametrem przesunięcia θ i skali σ .

(a) $n = 50, \theta = 1, \sigma = 1,$

(b) $n = 50, \theta = 4, \sigma = 1,$

(c) $n = 50, \theta = 1, \sigma = 2.$

Na tej podstawie oblicz wartość estymatora parametru θ postaci

(i) $\hat{\theta}_1 = \bar{X} = (1/n) \sum_{i=1}^n X_i,$

(ii) $\hat{\theta}_2 = Me\{X_1, \dots, X_n\},$

(iii) $\hat{\theta}_3 = \sum_{i=1}^n w_i X_i, \sum_{i=1}^n w_i = 1, 0 \leq w_i \leq 1, i = 1, \dots, n,$ z własnym wyborem wag,

(iv) $\hat{\theta}_4 = \sum_{i=1}^n w_i X_{i:n},$ gdzie $X_{1:n} \leq \dots \leq X_{n:n}$ są uporządkowanymi obserwacjami $X_1, \dots, X_n,$

$$w_i = \varphi\left(\Phi^{-1}\left(\frac{i-1}{n}\right)\right) - \varphi\left(\Phi^{-1}\left(\frac{i}{n}\right)\right),$$

przy czym φ jest gęstością, a Φ dystrybuantą standardowego rozkładu normalnego $N(0, 1)$.

Doświadczenie powtórz 10 000 razy. Na tej podstawie oszacuj wariancję, błąd średniokwadratowy oraz obciążenie każdego z estymatorów. Przedyskutuj uzyskane wyniki. Który estymator jest optymalny i dlaczego? Skonfrontuj aktualne wyniki z rezultatami uzyskanymi w zadaniu 1 z listy 1.

Zadanie 6.

Powtórz eksperyment numeryczny z zadań 1, 2, 4, 5 dla $n = 20$ i $n = 100$. Przedyskutuj uzyskane rezultaty w nawiązaniu do wcześniejszych wyników.

Literatura

Koronacki, J., Mielniczuk, J. (2009). *Statystyka dla studentów kierunków technicznych i przyrodniczych*. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa.